

**UCHWAŁA NR XXXVII/341/2013
RADY MIEJSKIEJ W SWARZĘDZU**

z dnia 29 stycznia 2013 r.

**w sprawie : przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze zm.), art 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. 2012 r. poz 1356), art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 ze zm.)

Rada Miejska uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013 stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały i stanowiący część Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Swarzędz.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Swarzędz i Dyrektorowi Ośrodka Pomocy Społecznej.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Uzasadnienie

Do Uchwały nr XXXVII/341/2013 z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie: przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013. Art. 4¹ ust.1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356) wyszczególnia zadania do realizacji przez gminę w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Do zadań tych należą:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356) nakłada na radę gminy obowiązek uchwalania corocznego gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej - Sekcja Profilaktyki Uzależnień i Animacji Społecznej. Realizacja wyżej wymienionych zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwanego dalej – P r o g r a m e m. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi część Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Swarzędz. Przedstawiony preliminarz budżetowy dotyczy realizacji Programu w 2013 r. i obejmuje realizację zadań zgodnie z Programem, w oparciu o uchwałę budżetową i zabezpieczone w niej środki finansowe na w/w cel. Wykonanie zadań przyjętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uzależnia się od dochodów z opłat za wydane na podstawie art. 18 i 18¹ w/w ustawy zezwolenia na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA ROK 2013**

Miasto i Gmina Swarzędz

SPIS TREŚCI:

1. Wprowadzenie
2. Diagnoza zasobów i problemów w gminie Swarzędz
 - 2.1. Charakterystyka gminy Swarzędz
 - 2.2. Rynek napojów alkoholowych w gminie Swarzędz
 - 2.3. Rozmiary problemów alkoholowych w gminie Swarzędz
 - 2.4. Ocena sytuacji związanej z używaniem substancji psychoaktywnych w gminie Swarzędz
 - 2.5. Lokalna lista zasobów instytucjonalnych - podmioty przewidziane do realizacji Programu
3. Prezentacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - 3.1. Adresaci programu
 - 3.2. Cel główny programu
 - 3.3. Cele strategiczne programu
 - 3.4. Cele szczegółowe programu
 - 3.5. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - 3.6. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - 3.7. Źródła finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - 3.8. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - 3.9. Oczekiwane efekty Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - 3.10. Monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Załączniki:

1. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013
2. Preliminarz budżetowy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013

1. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców związanym z problemem nadużywania i uzależnienia od alkoholu obejmuje możliwie szeroki wachlarz działań, począwszy od działań terapeutycznych poprzez profilaktyczne, aż do działań zmierzających do kształtowania i utrwalania pozytywnych postaw i wartości przy szczególnym uwzględnieniu młodzieży. Spożywanie napojów alkoholowych stało się niestety elementem życia codziennego. Z jednej strony jest to kwestia obyczajów i kultury uznających alkohol jako nieodłączny element przy celebracji ważnych wydarzeń rodzinnych i publicznych. Z drugiej zaś strony stał się on sposobem spędzania czasu wolnego i rozrywki. Należy jednak pamiętać, że obecność alkoholu w naszym życiu jest często źródłem zagrożeń i tragedii osobistych, szkód zdrowotnych, strat ekonomicznych i moralnych. Realizacja Programu opiera się na współpracy szeregu instytucji pomocy profesjonalnej i organizacji pozarządowych, uwzględniających w swych działaniach dobieranie specyficznych metod do rozwiązywania konkretnych problemów. Nadużywanie alkoholu wiąże się bardzo często z ubóstwem i wykluczeniem społecznym, którego konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących, ale i członków ich rodzin. Poszerzenie się ubóstwa materialnego stanowi również czynnik ryzyka powstania zaburzeń w relacjach rodzinnych, konfliktów, wywoływania zachowań agresywnych. Wiąże się z tym osłabienie funkcji opiekuńczo-wychowawczej rodziny, co naraża w sposób szczególny dzieci i młodzież na poszukiwanie alternatywnych form aktywności, często związanych ze spożywaniem alkoholu. Jak wynika z przeprowadzonych w 2007 r. ogólnopolskich badań prawie wszyscy ankietowani uczniowie w wieku 15-18 lat mają już za sobą inicjację alkoholową. Dotyczy to 93% uczniów (chłopców i dziewcząt) z trzecich klas gimnazjum oraz 97 % uczniów (chłopców i dziewcząt) z drugich klas szkół ponadgimnazjalnych. Zjawiskiem szczególnie niepokojącym jest duża częstotliwość picia, której wskaźnikiem jest konsumpcja napojów alkoholowych w ciągu ostatniego miesiąca. Trzy czwarte uczniów trzecich klas gimnazjum - 76% chłopców i 73% dziewcząt oraz 90% chłopców i 86% dziewcząt z drugich klas szkół ponadgimnazjalnych piło napoje alkoholowe w ciągu ostatnich 30 dni¹. Skala tego zjawiska wyraźnie wskazuje na potrzebę kontynuowania działań profilaktycznych skierowanych nie tylko do młodych ludzi, ponieważ niezwykle ważną rolę w zmianie zachowań młodzieży odgrywa postawa nauczycieli i rodziców. Powinni oni zatem aktywnie włączyć się w realizację działań profilaktycznych. Problemy związane z

¹dane z ogólnopolskich badań ankietowych ESPAD „Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną” Instytut Psychiatrii i Neurologii J. Sierosławski 2007

alkoholem dotyczą także w znacznym stopniu dorosłego społeczeństwa, dlatego też część działań wynikających z Programu skierowana jest do tej właśnie populacji. Profesjonalna terapia uzależnień wspomagana samopomocową działalnością klubów abstynenckich, grup AA, kościoła oraz stowarzyszeń w istotny sposób przyczynia się do zmiany zachowań oraz kształtowania pozytywnych postaw. Obserwujemy na podstawie badań naukowych utrzymujący się od kilku lat odsetek osób uzależnionych na poziomie 2-3%, natomiast niebezpiecznie wrasta liczba osób pijących ryzykownie i szkodliwie. Ostatnie badania ogólnopolskie szacują tę grupę na ok.13% dorosłej populacji². Szkody związane z takimi wzorami picia są bardzo podobne do tych jakie występują w przypadku uzależnienia od alkoholu. Dlatego tak ważne jest, aby skierować działania również do tej grupy osób. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest skierowany do wszystkich grup społecznych w jakikolwiek sposób związanych z problemem alkoholowym, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem jego wystąpienia.

Podstawę prawną do prowadzenia działań z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych stanowi ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. Ustawa określa najważniejsze kategorie zadań, które powinny być realizowane przez samorządy gminne oraz sposób ich realizacji. Głównymi założeniami Programu jest ograniczenie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu, rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, wzrost społecznej świadomości związanej z tą tematyką, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu, integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu oraz doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w realizację programu. W procesie wdrażania profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Gminny Program oparty będzie na wytycznych zawartych w Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru dotyczącego zaburzeń życia rodzinnego w rodzinach z problemem alkoholowym. Program koresponduje z założeniami Strategii Unii Europejskiej w zakresie wspierania państw członkowskich w ograniczaniu szkodliwych skutków spożywania alkoholu, które wyznaczają pięć priorytetowych obszarów działań:

- Ochrona młodzieży, dzieci i dzieci nienarodzonych.
- Zmniejszenie liczby rannych i ofiar śmiertelnych w wypadkach drogowych

² dane z Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

spowodowanych prowadzeniem pojazdu pod wpływem alkoholu.

- Zapobieganie szkodliwym skutkom nadużywania alkoholu wśród dorosłych i ograniczenie negatywnego wpływu alkoholu w miejscu pracy.
- Informowanie, szkolenie i podnoszenie świadomości na temat wpływu szkodliwego i niebezpiecznego spożywania alkoholu, oraz odpowiedniej kultury spożywania alkoholu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013 zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych oraz wykorzystaniem istniejących zasobów służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień. Realizacja zadań obejmuje przede wszystkim zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz współuzależnionych, działalność edukacyjną oraz poszukiwanie i wprowadzanie nowych metod pomocy psychologicznej. Program uwzględnia ponad to system pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, ze szczególnym zwróceniem uwagi na przemoc w rodzinie. Bardzo ważnym zadaniem programu jest prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych. Projekty dotyczące udzielania pomocy osobom uzależnionym od alkoholu dotyczą również wspierania zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej. Niezwykle istotnym elementem programu jest podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych, zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Głównym założeniem Gminnego Programu jest ograniczenie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu, rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, wzrost społecznej świadomości dotyczącej tematyki uzależnień. Program uwzględnia działania związane z profilaktyką uzależnień oraz rozwiązywaniem problemów alkoholowych, które będą skierowane do całej społeczności Miasta i Gminy Swarzędz. Zawiera działania profilaktyczno-informacyjne mające na celu propagowanie zdrowego stylu życia oraz zmianę postaw przy użyciu sprawdzonych i rekomendowanych programów profilaktycznych odpowiadających na lokalne

zapotrzebowanie. Obecnie stosowane poziomy profilaktyki są zbudowane w oparciu o kryterium oceny indywidualnego ryzyka powstawania problemów zdrowotnych. Gminny Program zakłada realizację zadań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej, jak również wskazującej. Uwzględnia system działań pomocowych skierowanych do osób uzależnionych, osób spożywających alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy, jak również ich rodzin. Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zgodnie z ustawowym umocowaniem, ma charakter dokumentu rocznego. Okoliczność ta nakazuje opierać planowane w nim działania na podstawach finansowych określonych w przyjętym na dany rok budżecie Miasta i Gminy Swarzędz, bazować w realnie podejmowanych działaniach, na istniejącej infrastrukturze instytucji, organizacji i podmiotów, które w okresie danego roku są w stanie zapewnić realizację przyjętych zadań i priorytetów.

Cały szereg zadań stanowić zatem będzie kontynuację z lat poprzednich, szczególnie jeśli są one adresowane do szerokiego grona odbiorców i w miarę powszechnie odnoszą się do poszczególnych grup adresatów. Przykładem takich działań są: ogólnopolska kampania profilaktyczna dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych i gimnazjalnych pn. „Zachowaj Trzeźwy Umysł” jak również kampania „Postaw na Rodzinę” skierowana do całej społeczności, dofinansowanie działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych i wsparcia dziennego, dofinansowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, utrzymanie aktywności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i jej współpracy z Policją i Strażą Miejską w zakresie profilaktycznych wizytacji i kontroli punktów detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych oraz wydawania opinii co do zgodności usytuowania punktu z uchwałą Rady Miejskiej. W programie na 2013 rok znajdują kontynuację zadania z lat ubiegłych m.in, profilaktyczne programy adresowane dla dzieci i młodzieży w tym Kluby Rozwoju Osobowości i Działań Twórczych, obozy i kolonie terapeutyczne i socjoterapeutyczne.

Rozwiązywanie problemów uzależnień wymaga podejścia interdyscyplinarnego, a wszelkie podejmowane aktywności muszą mieć charakter długofalowy, konsekwentnie i systematycznie wdrażany. Z tego też powodu Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opracowany na rok 2013 nie odbiega istotnie w swej treści i formie od tych poprzednich, co w znacznym stopniu warunkuje skuteczność podejmowanych działań. Jest on ponadto zgodny z założeniami Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015.

Diagnoza zasobów i problemów w gminie Swarzędz

Diagnoza powstała w oparciu o dane pozyskane od wymienionych poniżej podmiotów:

- Komisariatu Policji w Swarzędzu,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Referatu Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta i Gminy Swarzędz,
- Ośrodka Pomocy Społecznej - Sekcji Profilaktyki Uzależnień i Animacji Społecznej

2.1. Charakterystyka gminy Swarzędz

W 2012 roku gminę Swarzędz zamieszkiwało 44 775 mieszkańców. Struktura demograficzna gminy przedstawiała się następująco:

- kobiety stanowiły grupę 23 232 osób, mężczyźni 21 543 osób,
- mieszkańcy miasta stanowili grupę 30 392osób, mieszkańcy wsi 14 383 osób,
- dzieci i młodzież w wieku do 17 roku życia stanowili grupę 9 517 osób, w tym 4 908 mężczyzn i 4 609 kobiet,
- ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła grupę 9 517 osób, w wieku produkcyjnym – 29 097, zaś w wieku poprodukcyjnym – 6 161 (stan na dzień: 19.XII.2012 r.)³.

W 2012 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Poznaniu było zarejestrowanych 900 osób bezrobotnych, będących mieszkańcami gminy Swarzędz. W grupie osób bezrobotnych było:

- 502 kobiet,
- 132 osób w wieku do 25 roku życia,
- 245 osób powyżej 50 roku życia,
- 219 osób długotrwale bezrobotnych,
- 38 osób niepełnosprawnych.
- 264 osób pobierających zasiłki dla bezrobotnych (stan na dzień: 31.XII.2012 r.)⁴.

³ dane z Referatu Spraw Obywatelskich UMIG Swarzędz

⁴ dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu - http://www.pup.poznan.pl/art/5767/grudzień_2012, dn. 07.01.2013 r.

W roku 2012 r. z Pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej korzystały:

- 221 rodziny dotknięte ubóstwem
- 71 rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu,
- 54 rodzin wielodzietnych,
- 107 rodzin niepełnych,
- 233 rodziny dotknięte niepełnosprawnością,
- 28 osoby bezdomne.
- Ogółem udzielono pomocy 524 rodzinom ⁵

2.1. Rynek napojów alkoholowych w gminie Swarzędz

Zgodnie z Uchwałą Nr XXXVI/224/2009 w sprawie: określenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) i zasad usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Swarzędz (*Dz.Urzed. Woj.Wlkp. Nr 100 poz. 1527 z dn.18.05.2009r.*) limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych wynosi 150 dla punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 50 punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) do spożycia w miejscu sprzedaży.

W 2012 roku w gminie Swarzędz wydano 120 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada w gminie Swarzędz 373 mieszkańców. Dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w gminie Swarzędz obrazują poniższe tabele.

Tab. 1 Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Swarzędz (stan na dzień: 30 września 2012 r.)

⁵ dane własne z Ośrodka Pomocy Społecznej, stan na 31.XII.2012 r

Z napojami przeznaczonymi do spożycia								
	poza miejscem sprzedaży				w miejscu sprzedaży			
Ogółem	Razem	wg zawartości alkoholu			Razem	wg zawartości alkoholu		
		do 4,5%	do 18%	pow.18 %		do 4,5%	do 18%	pow.18%
120	93	89	79	75	27	27	14	14

Tab.2. Liczba mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Swarzędz (stan na dzień: 30 września 2012r.)

Rok	Liczba mieszkańców na jeden punkt sprzedaży ogółem	Liczba mieszkańców na jeden punkt sprzedaży o zawartości alkoholu pow. 18%
Stan na 30.IX.2012	373	1659

2.3. Rozmiary problemów alkoholowych w gminie Swarzędz

Dostępna statystyka dotycząca spożycia alkoholu, wzorów konsumpcji oraz działań podejmowanych na rzecz osób dotkniętych problemem alkoholowym nie jest kompletna i nie pozwala na precyzyjne określenie liczby osób i rodzin dotkniętych alkoholizmem.

Poszczególne usługi i świadczenia udzielane przez różne podmioty nie dają rzeczywistego wyobrażenia o dynamice zjawiska i faktycznych barierach oraz ograniczeniach w dostępności do poszczególnych usług, świadczeń, programów terapeutycznych i programów redukcji szkód, a sumowanie osób i oferowanych pojedynczo świadczeń na podstawie informacji od poszczególnych wykonawców nie daje pewności, że beneficjenci tych zadań nie są wykazywani wielokrotnie.

Niemniej pozadyskusyjnym pozostaje fakt, iż:

1. z danych szacunkowych przywołanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych (PARPA) w Warszawie wynika, że w Polsce jest ok. 800 tys. osób uzależnionych od alkoholu (2% populacji); ponadto populacja osób żyjących w otoczeniu alkoholika (4%) wynosi 1,5 mln dorosłych oraz 1,5 mln dzieci (4% populacji);

2. oddzielną kategorię stanowią osoby pijące szkodliwie, ich liczbę PARPA szacuje na 2-2,5 mln osób (5-7% populacji). Oznacza to, że proporcjonalnie w Swarzędzu, który liczy ok. 44 800 mieszkańców jest to odpowiednio: ok. 896 osób uzależnionych od alkoholu oraz 3 584 dorosłych i dzieci żyjących w otoczeniu osoby uzależnionej od alkoholu. Do tego dodatkowo, od 2 240 do 3 136 osób pijących szkodliwie - a tym samym od 8 960 do 12 544 osób żyjących w ich otoczeniu. Łącznie, wliczając osoby z najbliższego otoczenia osób uzależnionych oraz pijących szkodliwie, można założyć, że w skali Miasta i Gminy Swarzędz jest ok. 12 000 – 16 000 osób w różnym stopniu i charakterze uwikłanych w problem alkoholowy.⁶

Poniżej zamieszczono tabelę obrazującą te dane.

Tab. 3. Dane szacunkowe na temat populacji osób, u których wystąpiły różne kategorie problemów alkoholowych - opracowane na podstawie danych PARPA.

		Polska (ok. 38,6 mln mieszkańców)	Gmina Swarzędz (ok. 44,8 tys. mieszkańców)
Osoby uzależnione od alkoholu	ok. 2% populacji	ok.800 tys.	ok.896 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmażonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok.1,5 mln	ok.1792 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok.1,5 mln	ok. 1792 osób
Osoby pijące szkodliwie	5 – 7% populacji	ok.2- 2,2,5 mln	ok.2240– 3136 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych i 2/3 dzieci z tych rodzin	ok. 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 2359 osób: dorosłych i dzieci

Jak wynika z ogólnopolskiego sondażu dotyczącego postaw wobec alkoholu przeprowadzonego w pierwszym kwartale 2012 roku przez TNS OBOP Polacy najczęściej

⁶ dane opracowane na podstawie szacunkowej metody PARPA

piją alkohol w domu 70%, 68% robi to, by zrelaksować się i odstresować. W grupie wiekowej 18-24 lata jest zaledwie 2% abstynentów.

Do picia alkoholu przyznaje się 85% dorosłych Polaków – 91% mężczyzn i 81% kobiet. Abstynentów przybywa wraz z wiekiem - w grupach wiekowych 25-29 lat oraz 30-39 lat jest ich 10%. Między 40 a 49 rokiem życia jest ich 11%; w grupie 50-59 lat – 18%, a wśród osób po 60 roku życia – 26%. Na wsi i w miastach do 100 tys. mieszkańców alkohol pije 85% dorosłych osób. Podobnie jest w miejscowościach od 100 do 500 tys. mieszkańców – 86%. Najwięcej pijących jest w dużych miastach, powyżej 500 tys. mieszkańców – 89%. Najwięcej pijących alkohol jest wśród osób z podstawowym wykształceniem – 98%. Ale przyznaje się do tego także 90% osób z wykształceniem zasadniczym i średnim oraz 89% z wykształceniem wyższym. Do picia alkoholu w tygodniu poprzedzającym sondaż przyznało się 35,5 proc. ankietowanych. Najczęściej robili to w domu 70% i u znajomych 25%. Zdecydowanie rzadziej Polacy piją w lokalach - w pubie 9%, w restauracji 5% bądź w klubie, dyskotecie, czy na świeżym powietrzu po 4%. Wśród najczęstszych powodów picia alkoholu Polacy wskazują chęć relaksu i odstresowania się - 68%. Prawie co piąty (18%) był zachęcany do picia przez znajomych i przyjaciół. Z okazji urodzin piło 10% ankietowanych, a z okazji imienin – 6%. Większość piła w towarzystwie - znajomych i przyjaciół 52%, małżonków bądź partnerów 29% lub innych członków rodziny 26%. Co czwarta osoba przyznała się, że piła sama. Trzy czwarte Polaków (75%) uważa, że pije mniej alkoholu niż inni. Zdania, że pije więcej od innych, było tylko 3% badanych, zaś 14% uznało, że pije tyle samo co inni. Z badanych osób 8% nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie.⁷ Wyniki sondażu wskazują, że ryzykowna konsumpcja alkoholu - według norm Światowej Organizacji Zdrowia - to więcej niż 16 standardowych jednostek alkoholu spożytych w tygodniu przez kobietę i 21 przez mężczyzn. Według sondażu, taką ilość alkoholu wypija 13% mężczyzn i tylko 1% kobiet w Polsce. Jedna standardowa jednostka alkoholu to 10 g czystego alkoholu etylowego, czyli odpowiednik małego piwa, lampki wina czy małego kieliszka wódki. Alkohol stanowi przyczynę negatywnych zjawisk, do których zaliczyć należy wykroczenia, wypadkowość oraz czyny karalne. Z danych Biura Prewencji i Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji wynika, że w 2011 roku nietrzeźwi użytkownicy dróg uczestniczyli w 4 972 wypadkach drogowych (12,4% ogółu wypadków), śmierć w nich poniosło 559 osób (13,3% ogółu zabitych), a 6 075 osób odniosło obrażenia (12,3% ogółu rannych). W porównaniu do roku

⁷ dane z sondaż „Spożycie alkoholu w Polsce” przeprowadzonego przez TNS OBOP na zlecenie Związku Pracodawców Polskiego Przemysłu Spirytusowego

ubiegłego zwiększyła się liczba wypadków z udziałem osób nietrzeźwych o 448 (+9,9%). Nietrzeźwi najczęściej uczestniczyli w zdarzeniach drogowych w ostatnich dniach tygodnia: soboty (20,7%) i niedziele (18,8%). Niewątpliwie wpływ na to ma fakt, że koniec tygodnia, dni wolne od pracy, sprzyjają spotkaniom towarzyskim i imprezom, podczas których spożywany jest alkohol. Generalnie bowiem, w te dni zwiększa się liczba uczestników ruchu pod wpływem alkoholu. W 2011 roku nietrzeźwi uczestnicy ruchu spowodowali 3 893 wypadki (9,7% ogółu), w których zginęło 450 osób (10,7%), a rannych zostało 4 820 osób (9,7%). Najliczniejszą grupę nietrzeźwych sprawców wypadków stanowili kierujący pojazdami. Byli oni sprawcami 2 717 wypadków, w których zginęło 300 osób, a ranne zostały 3 753 osoby. W odniesieniu do ogólnej liczby wypadków spowodowanych przez kierujących, nietrzeźwi stanowili 8,4%. W porównaniu do 2010 roku nastąpił wzrost liczby wypadków spowodowanych przez nietrzeźwych kierujących o 262 (+10,7%). W grupie nietrzeźwych kierujących największe zagrożenie bezpieczeństwa stanowili kierujący samochodami osobowymi, którzy spowodowali 2 075 wypadków (76,4% wypadków spowodowanych przez nietrzeźwych kierujących). Wskaźnik ten jest niższy niż w roku poprzednim (2010 – 77%). W wypadkach zawinionych przez nietrzeźwych kierujących samochodami osobowymi zginęło 265 osób, tj. 88,3% śmiertelnych ofiar zdarzeń spowodowanych przez nietrzeźwych kierujących (2010 rok – 81,9%), a rannych w tych wypadkach zostało 3 028 osób, tj. 80,7% (2010 rok – 81,5%). Następną grupą nietrzeźwych użytkowników stwarzającą zagrożenie byli rowerzyści. Spowodowali oni 244 wypadki (9%), w których zginęło 12 osób (4%), a 240 zostało rannych (6,4%).

W województwie wielkopolskim w 2011 roku było 298 wypadków drogowych z udziałem nietrzeźwych uczestników ruchu. W wyniku tych wypadków śmierć poniosło 25 osób, a ranne zostały 373 osoby.⁸

Wyniki badań ESPAD (Europejski Program Badań Ankiety w Szkołach na Temat Używania Alkoholu i Narkotyków), które przeprowadzone zostały wśród nastolatków w 2007 roku wskazują, iż napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej w Polsce, zaś kontakt z alkoholem ma za sobą aż 90,2 % gimnazjalistów z klas III i 94,8% uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych. Ponadto spożywanie alkoholu indukuje inne ryzykowne zachowania⁹.

⁸ dane z raportu „Wypadki drogowe w Polsce w 2011 roku” Biuro Ruchu Drogowego KGP

⁹ dane z ogólnopolskich badań ankietowych ESPAD „Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną” Instytut Psychiatrii i Neurologii J. Sierosławski 2007

Oszacowaniu zjawiska przemocy w rodzinie służą dane dotyczące realizacji procedury interwencji „Niebieskiej Karty”. W 2012 roku policjanci Komisariatu Policji w Swarzędzu przeprowadzili 348 interwencje dotyczących przemocy domowej, co stanowiło 16,1% ogółu interwencji domowych. W 2012 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 55 Niebieskich Kart z czego w 34 przypadkach Niebieskie Karty wynikały z uzależnienia i nadużywania alkoholu przez osoby stosujące przemoc. Z tego wynika, że 61% Niebieskich Kart jest zakładanych z uwagi na uzależnienie bądź nadużywanie alkoholu.

Tab. 4. Dane na temat interwencji domowych podejmowanych na terenie gminy Swarzędz w latach 2009 – 2012.¹⁰

wyszczególnienie	w 2009 r.	w 2010 r.	w 2011 r.	w 2012 r.
interwencje ogółem	2928	2981	2419	2139
w tym; interwencje domowe	479	372	425	348
w tym; dotyczące przemocy domowej (Niebieskie Karty)	28	31	56	37

Statystyki Komisariatu Policji w Swarzędzu pokazują, iż 2012 roku do Izb Wyrzeźwień doprowadzono 317 osoby nietrzeźwe, do miejsca zamieszkania odwiedziono 104 osób, do placówek służby zdrowia 59 osoby. W porównaniu do roku 2011 można zaobserwować spadek liczby osób nietrzeźwych odwiedzionych do różnych miejsc. Natomiast odnotowano wzrost osób kierujących pojazdami od 0,2 do 0,5 promila jak i kierującymi innymi pojazdami a także nieznaczny wzrost osób kierujących pojazdami mechanicznymi a będącymi pod wpływem alkoholu. Zaobserwowano również wzrost przestępczości wśród osób nietrzeźwych dotyczy to kradzieży cudzej rzeczy przez osoby nietrzeźwe oraz kradzieży z włamaniem przez osoby nietrzeźwe.

W 2012 r. policjanci Komisariatu Policji w Swarzędzu podjęli 286 interwencji w związku z naruszeniem prawa w zakresie zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych.

Tabela 5. Dane na temat interwencji podjętych przez policję w związku z naruszeniem prawa w zakresie zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych w latach 2009 – 2012.

¹⁰ dane z Komisariatu Policji w Swarzędzu

wyszczególnienie	w 2009 r.	w 2010 r.	w 2011 r.	w 2012 r.
wykroczenia z art. 43 ¹ .1	207	298	195	286

Tab. 6. Dane na temat naruszenia prawa na terenie gminy Swarzędz przez osoby będące pod wpływem alkoholu w latach 2009 – 2012.¹¹

wyszczególnienie	w 2009 r.	w 2010 r.	w 2011 r.	w 2012 r.
osoby nietrzeźwe odwiezione do Izby Wyrzeźwień	251	302	382	317
osoby nietrzeźwe odwiezione do miejsca zamieszkania	68	61	121	104
osoby nietrzeźwe odwiezione do placówek służby zdrowia	10	3	84	59
osoby nietrzeźwe odwiezione do innych jednostek policji	98	78	96	83
nietrzeźwi kierujący sprawcy wykroczeń od 02 do 05 promila	12	15	23	43
nietrzeźwi kierujący pojazdami mechanicznymi	69	46	57	60
nietrzeźwi kierujący innymi pojazdami	18	24	47	121
osoby nietrzeźwe kierujące w ruchu kolejowym	0	0	0	0
usiłowanie zabójstwa przez osoby nietrzeźwe	0	0	0	0
udział w bójce lub pobiciu przez osoby nietrzeźwe	0	3	4	1
kradzież cudzej rzeczy przez osoby nietrzeźwe	0	9	4	9
kradzież z włamaniem przez osoby nietrzeźwe	0	3	3	5
rozbój, kradzież i wymuszenie rozbójnicze przez osoby nietrzeźwe	0	2	0	1
uszkodzenie mienia przez osoby nietrzeźwe	1	6	5	8
osoby ujawnione zatrzymane pod wpływem alkoholu	14	13	0	0

¹¹ dane z Komisariatu Policji w Swarzędzu

2.4. Ocena sytuacji związanej z używaniem substancji psychoaktywnych w gminie Swarzędz

Aby skutecznie rozwiązywać problemy alkoholowe konieczne jest podjęcie działań skierowanych nie tylko do osób uzależnionych czy pijących szkodliwie, ale również działań profilaktycznych skierowanych do całej społeczności, a w szczególności dzieci i młodzieży.

Działania profilaktyczne realizowane w ostatnich latach w gminie Swarzędz nastawione były na realizację programów wczesnej interwencji, wspieranie rozwoju osobistego młodych ludzi, promowanie zdrowego stylu życia oraz udzielenie wsparcia dzieciom i młodzieży wychowującej się w rodzinach z problemem uzależnienia czy przemocy. Podejmowane były również działania profilaktyczne skierowane do ogółu populacji w celu uwrażliwienia społeczności lokalnej na obecnie wzrastający problem alkoholizmu.

Źródłem informacji dotyczących skali problemów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Swarzędz są dane z Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodka Pomocy Społecznej, Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i Członków ich Rodzin oraz raportu z badań przeprowadzonych w 2007 roku w ramach Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”- „Młodzi Polacy o zachowaniach ryzykownych”, które prowadzone było również na terenie Miasta i Gminy Swarzędz.¹²

Dane i badania wskazują, że zdecydowana większość uczniów spożywała napoje wysokoprocentowe. W tej grupie wiekowej alkohol kojarzony jest przede wszystkim z dobrą zabawą, dlatego też częstotliwość jego spożywania się większa. Prawie połowa młodych ludzi wskazała, że próg pierwszej inicjacji alkoholowej, zazwyczaj miał miejsce między 13 a 15 rokiem życia.

Najczęściej wskazywanym miejscem, w którym uczniowie po raz pierwszy sięgnęli po napoje wysokoprocentowe była uroczystość rodzinna oraz impreza towarzyska. Niestety taka sytuacja ma bezpośredni związek z tradycją panującą w Polsce, gdzie różnego typu imprezy rodzinne kojarzone są ze spożywaniem alkoholu. Młodzież sięgająca po alkohol po raz pierwszy na imprezach rodzinnych ma najczęściej na to przyzwolenie rodziców. Powodem, dla którego uczniowie sięgają po napoje alkoholowe podczas imprez towarzyskich jest chęć dobrej zabawy i polepszenia samopoczucia, a także przyjemność, jaką daje sama konsumpcja

¹² dane z ogólnopolskich badań „Młodzi Polacy o zachowaniach ryzykownych” przeprowadzonych w ramach ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” w 2007 roku

alkoholu.

Niestety, spożywanie alkoholu często prowadzi do uzależnienia. W świadomości młodych ludzi takie przekonanie może jeszcze nie występować, co prawdopodobnie wynika z braku dostatecznej wiedzy na temat mechanizmów uzależnień. Z przeprowadzonych badań wynika, że ponad połowa uczniów ma obawy co do swojego zachowania po spożyciu napoju alkoholowego, co wynika z braku umiaru w picciu. Najczęściej wskazywanym miejscem, gdzie młodzież może zakupić alkohol był sklep osiedlowy, pub oraz dyskoteka. Najbardziej popularnym alkoholem wśród respondentów było piwo, potem wódka, co potwierdzają badania ogólnopolskie.

Z danych pozyskanych z Departamentu Zdrowia i Przeciwdziałania Uzależnieniom Urzędu Marszałkowskiego¹³ wynika, że w 2012 dla regionu wielkopolskiego zidentyfikowano następujące aktualne trendy:

1. w strukturze spożycia napojów alkoholowych (podobnie jak w kraju), przeważa piwo, kolejnym w odniesieniu do popularności wódka, następnie wino;
2. do grup o najwyższym spożyciu alkoholu należą częściej mężczyźni, osoby w wieku 15-24 lata, kawalerowie i panny, bezdzietni, bezrobotni, niezaangażowani religijnie, osoby o niskim statusie materialnym;
3. spośród problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych w skali lokalnej zauważalny jest problem picia alkoholu przez młodzież.

Odsetek osób pijących nadmiernie wskazuje na dwie kategorie osób szczególnie zagrożonych. Pierwsza to młodzi niezamężni i bezdzietni ludzie, kolejna to osoby bezrobotne o niskim statusie materialnym. W związku z powyższym w odniesieniu do tych grup należy skoncentrować działania profilaktyczne.

Pożądane wydaje się być zwiększenie oferty edukacyjnej w zakresie redukcji szkód skierowanej do młodych ludzi pijących często w ilościach prowadzących do nietrzeźwości.

Oprócz działań profilaktycznych w gminie Swarzędz podejmowano również działania skierowane na bezpośrednie rozwiązywanie problemu uzależnienia. Podobnie jak w latach ubiegłych Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadziła rozmowy motywujące osoby uzależnione od alkoholu do pojęcia leczenia odwykowego. W uzasadnionych przypadkach podejmowała czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. W 2012 roku odbyło się 12 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania

¹³ dane z Departamentu Zdrowia i Przeciwdziałania Uzależnieniom Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego dotyczące aktualnych trendów używania substancji psychoaktywnych

Problemów Alkoholowych. Do Komisji wpłynęły 92 wnioski o podjęcie działań w przedmiocie uzależnienia od alkoholu: w tym 29 wniosków złożyła rodzina osoby uzależnionej, 38 wniosków wpłynęło od instytucji, 25 inne. W 2012 r. Komisja podjęła rozmowy z 196 osobami, w tym 92 osoby to klienci pierwszorazowi, a 104 osób to klienci kontynuujący spotkania, 12 osób podjęło leczenie ambulatoryjne. W 2012 roku Komisja przekazała do sądu 74 sprawy celem wydania postanowienia o sposobie leczenia osoby uzależnionej. Sąd w 2012 roku wydał 8 postanowień o sposobie leczenia osoby uzależnionej. Reszta spraw przekazanych do sądu oczekuje na rozpatrzenie.

Kontynuowana była również działalność Punktów Konsultacyjnych, stanowiących zintegrowany system poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i socjalnego. Dyżurujący w nich specjaliści, dzięki swemu wieloletniemu doświadczeniu udzielali pomocy jednostkom i rodzinom, wychodząc naprzeciw problemom alkoholizmu, narkomanii oraz przemocy. W roku 2012 znacznie wzrosła liczba osób korzystających z oferty Punktów Konsultacyjnych działających na terenie gminy Swarzędz jak i z pomocy psychologów

Charakter pracy Punktów jest ściśle powiązany z diagnozą potrzeb i problemów mieszkańców gminy, w szczególności dzieci i młodzieży, dlatego ich prowadzenie w obecnym wymiarze okazuje się wystarczające. Ponadto należy pamiętać, iż gmina Swarzędz jest gminą ościenną do miasta Poznań, gdzie znajduje się wiele instytucji związanych z profilaktyką, leczeniem i rehabilitacją osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych. Prawdopodobnie chcąc zachować większą anonimowość swojego problemu wiele osób będzie poszukiwało pomocy właśnie poza gminą Swarzędz. Poniżej przedstawiono dane ilościowe z minionych lat na temat liczby osób korzystających ze wsparcia oraz liczby porad udzielonych w ramach Punktów Konsultacyjnych.

Tab.7. Liczba osób używających substancji psychoaktywnych, uzależnionych i członków ich rodzin korzystających z oferty Punktów Konsultacyjnych w latach 2009– 2012. ¹⁴

wyszczególnienie	kategorie i liczba osób korzystających	w 2009 r.	w 2010 r.	w 2011 r.	w 2012 r.
Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin	ogółem	99	94	114	163
	osoby uzależnione od alkoholu	68	45	81	106
	osoby współuzależnione	31	24	33	57

¹⁴ dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Swarzędzu

wyszczególnienie	kategorie i liczba osób korzystających	w 2009 r.	w 2010 r.	w 2011 r.	w 2012 r.
Punkt Konsultacyjny ds.Przemocy	ogółem	25	25	19	26
	ofiary przemocy	20	16	13	13
	sprawcy przemocy	5	9	6	13
	OGÓLEM	124 osób	87 osób	133 osób	189 osób

dane

Tab.8. Liczba porad indywidualnych i grupowych udzielonych w ramach Punktów Konsultacyjnych w latach 2009 – 2012.¹⁵

wyszczególnienie	liczba udzielonych porad	w 2009 r.	w 2010 r.	w 2011 r.	w 2012 r.
Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin	ogółem	637	473	581	644
	porady indywidualne	127	128	127	175
	porady grupowe	510	345	454	469
Punkt Konsultacyjny ds. Przemocy	ogółem	25	25	18	34
	porady indywidualne	18	14	13	34
	porady grupowe	7	11	5	0
	OGÓLEM	662 porad	498 porad	599 porad	678 porad

Jednocześnie w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmowano działania mające na celu zapewnienie odpowiedniego wsparcia dzieciom z rodzin z problemem uzależnienia w ramach placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz socjoterapeutycznych.

Prowadzono również szeroko rozumianą działalność profilaktyczną – na terenie szkół podstawowych i gimnazjów realizowano programy profilaktyczne rozwoju osobowości i działań twórczych. Poniżej przedstawiono dane na temat liczby dzieci i młodzieży korzystającej z oferty tych programów.

Tab.9. Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w programach profilaktycznych rozwoju osobowości i działań twórczych, realizowanych na terenie szkół w latach 2009 – 2012.¹⁶

¹⁵ dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Swarzędzu

¹⁶ dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Swarzędzu

wyszczególnienie	nazwa i liczba placówek		liczba dzieci i młodzieży biorącej udział w zajęciach			
			w 2009 r.	w 2010 r.	w 2011 r.	w 2012 r.
	przy Szkołach Podstawowych	2	134	109	71	77
przy Gimnazjach	3	128	112	131	186	
	OGÓLEM	5 placówek	262 osób	221 osób	202 osób	263 osoby

Tab.10. Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w programach profilaktycznych, opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych w latach 2009 – 2012.¹⁷

wyszczególnienie	nazwa i liczba placówek		liczba dzieci i młodzieży biorącej udział w zajęciach			
			w 2009 r.	w 2010 r.	w 2011 r.	w 2012 r.
	Świetlice	Ogółem	8	172	233	215
	Świetlica „Nasza Dziupła”	1	54	62	61	64
	Świetlica integracyjno – terapeutyczna w Gruszczynie	1	28	33	30	30
	Świetlica Wiejska w Uzarzewie z programem profilaktycznym	1	35	39	47	49
	Świetlica Wiejska w Wierzonce z programem profilaktycznym	1	14	17	23	21
	Świetlica Wiejska w Karłowicach z programem profilaktycznym	1	5	11	14	15
	Pracownia Modelarska	1	21	20	40	36

¹⁷ dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Swarzędzu

Uważne spojrzenie na realizowane dotychczas zadania, ich wnikliwa analiza i skonfrontowanie zamierzeń z osiągniętymi rezultatami wskazuje, iż nadal w gminie Swarzędz występują obszary wymagające interdyscyplinarnych działań m.in. zwiększająca się ilość osób pijących ryzykownie i szkodliwie, sięganie po alkohol przez dzieci i młodzież, zwiększająca się ilość rodziców dysfunkcyjnych z uwagi na uzależnienia i ściśle skorelowana alkoholizmem przemoc w rodzinie, naruszanie prawa przez osoby będące pod wpływem alkoholu (w tym kierowanie pojazdami pod wpływem alkoholu) i osoby nadużywające alkoholu.

Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w 2013 roku a wynikające z zakładanych zadań do realizacji w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nastawione będzie na ograniczenie picia alkoholu oraz działania ograniczające ryzyko picia szkodliwego i uzależnienia. Realizację i wspieranie kampanii edukacyjnych, mających na celu zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat szkód wynikających z picia alkoholu. Organizowanie i wspieranie działań służących promocji zdrowego stylu życia, utrwalanie postaw abstynenckich w środowisku dzieci i młodzieży. Zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez prowadzenie zajęć w „Szkołach dla Rodziców i Wychowawców”, edukacja rodziców w zakresie możliwości wspierania abstynencji dziecka i przygotowania go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Organizacja szkoleń dla osób pracujących z dziećmi, dotyczących efektywnych sposobów przekazywania wiedzy na temat uzależnień, wskazywania alternatywnych wzorców spędzania wolnego czasu, radzenia sobie ze stresem i rozwiązywaniem problemów. Podejmowane inicjatywy będą miały na celu edukowanie, uświadamianie, kształtowanie prawidłowych postaw, zdolności do dokonywania wyborów oraz oferowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu w tym organizacja Tygodnia Profilaktyki. Stosowane będą różne metody i programy uwzględniające profilaktykę uniwersalną i selektywną, które będą miały na celu osłabianie wpływu czynników ryzyka oraz wzmacnianie czynników chroniących w szkole, rodzinie oraz środowisku lokalnym. Na przestrzeni ostatnich kilku lat działania te są zaplanowane we współpracy z placówkami oświatowymi oraz systematycznie prowadzone, tak aby możliwe było dotarcie do szerokiej grupy młodych ludzi w różnych przedziałach wiekowych. Zaplanowane działania prowadzone będą w różnych środowiskach i kierowane będą zarówno do dzieci i młodzieży, jak i osób dorosłych. W dalszym ciągu będą uwzględniały realizację programów

profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, dotyczących różnych środków uzależniających oraz łączenie poszczególnych działań podejmowanych wobec tej populacji. Ponadto realizowane będą kampanie edukacyjno-informacyjne mające na celu promocję zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień, ograniczenie dostępności napojów alkoholowych dla młodzieży oraz zmianę postaw i zachowań sprzedawców alkoholu. Prowadzona będzie diagnoza problemów alkoholowych oraz ewaluacja działań profilaktycznych.

WNIOSKI.

Na podstawie danych przedstawionych w diagnozie można sformułować następujące wnioski:

- kontynuować działania na rzecz zwiększenia dostępności terapeutycznej, psychospołecznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych używek oraz ich rodzin;
- systematycznie monitorować rzeczywistą skalę problemów uzależnień na terenie Miasta i Gminy Swarzędz oraz potrzeb środowiska lokalnego w zakresie ich rozwiązywania, poprzez stałą współpracę z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na tym polu;
- kontynuować działania mające na celu reintegrację zawodową i społeczną rodzin z problemem uzależnień, które zagrożone są wykluczeniem społecznym, ze względu na utrzymującą się na stałym poziomie liczbę tych rodzin, poprzez wspieranie systemu pomocy społecznej;
- na podstawie danych statystycznych dotyczących negatywnych zjawisk z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego należy wzmacniać działania w tych obszarach;
- kontynuować programy profilaktyki uzależnień prowadzone w placówkach oświatowych, tak aby działaniami objąć jak największą liczbę dzieci i młodzieży, a do współpracy zaangażować większą grupę rodziców/opiekunów;
- tworzyć i finansować działalność placówek wsparcia dziennego, w tym świetlic, zapewniających dzieciom, zwłaszcza z rodzin dysfunkcyjnych bezpieczny sposób spędzania czasu po zajęciach szkolnych (w tym dożywianie dzieci biorących udział w zajęciach);
- finansować kolonie oraz obozy socjoterapeutyczne i terapeutyczne oraz inne działania w tym zakresie w tym półkolonie i wyjazdy dla dzieci i młodzieży;
- kontynuować działania informacyjno – edukacyjne skierowane do ogółu społeczności lokalnej poprzez między innymi upowszechnianie informacji o możliwościach

pomocy osobom/rodzinom z problemem uzależnień lub przemocą w rodzinie;

- prowadzić stałą diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych, która ułatwi opracowanie

2.5. Lokalna lista zasobów instytucjonalnych - podmioty przewidziane do realizacji Programu

Zasoby instytucjonalne:

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz obszary ich działania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab.11. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz obszary ich działania.

zasoby instytucjonalne	obszar działania
Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,	<ul style="list-style-type: none">• rehabilitacja,• poprawa jakości życia osób uzależnionych i ich rodzin,• dostęp do informacji nt. form pomocy,
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	<ul style="list-style-type: none">• wczesna diagnoza,• poprawa jakości życia osób uzależnionych i ich rodzin,• dostęp do informacji nt. form pomocy,
Punkt Konsultacyjny ds. Przemocy w Rodzinie,	<ul style="list-style-type: none">• poprawa jakości życia osób uzależnionych i ich rodzin,• poradnictwo,• pomoc w pisaniu pism procesowych, przekazywanie informacji dotyczących innych form pomocy,
Ośrodek Pomocy Społecznej,	<ul style="list-style-type: none">• wczesna diagnoza,• poprawa jakości życia osób uzależnionych i ich rodzin,• poradnictwo,• udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej,
Świetlice realizujące program socjoterapeutyczny i opiekuńczo - wychowawczy	<ul style="list-style-type: none">• profilaktyka poprzez prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych,• profilaktyka poprzez prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych,• prowadzenie programów profilaktycznych "StarszyBrat, Starsza Siostra" oraz "Otwarta sala gimnastyczna"• angażowanie dzieci i młodzież w działalność profilaktyczną poprzez twórczy rozwój,• promowanie idei wolontariatu,• zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
Gminne Centrum Informacji,	<ul style="list-style-type: none">• readaptacja,• poprawa jakości życia osób uzależnionych i ich rodzin,

zasoby instytucjonalne	obszar działania
	<ul style="list-style-type: none"> zapobieganie wykluczeniu społecznemu,
Szkoły,	<ul style="list-style-type: none"> profilaktyka, wczesna diagnoza,
Policja, Straż Miejska	<ul style="list-style-type: none"> monitorowanie obiektów handlu detalicznego w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim i nietrzeźwym, ograniczanie podaży, podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi,
Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna,	<ul style="list-style-type: none"> wczesna diagnoza, poprawa jakości życia członków rodzin osób uzależnionych,
Poradnia Lekarza Rodzinnego,	<ul style="list-style-type: none"> ograniczanie podaży, wczesna diagnoza,
Biblioteka Pedagogiczna Biblioteka Publiczna	<ul style="list-style-type: none"> udostępnienie literatury z zakresu problematyki uzależnień

3. Prezentacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013

3.1. Adresaci programu

Program skierowany jest do mieszkańców Miasta i Gminy Swarzędz, którzy w życiu prywatnym, bądź zawodowym stykają się z problemem nadużywania, uzależnienia od alkoholu i jego konsekwencjami oraz do wszystkich zainteresowanych tą problematyką.

3.2. Cel główny programu

Celem głównym Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Miasta i Gminy Swarzędz oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

3.3. Cele strategiczne programu

1. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób nadużywających, uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin poprzez zapewnienie dostępu do świadczeń terapeutycznych i rehabilitacyjnych oraz pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin z

problemem alkoholowym.

2. Ograniczenie rozpowszechniania zjawiska nadużywania alkoholu oraz związanych z tym problemów.

3.4. Cele szczegółowe programu

1. Umożliwienie osobom nadużywającym oraz uzależnionym od alkoholu i członkom ich rodzin korzystania z różnorodnych form profesjonalnych działań pomocowych.
2. Prowadzenie działalności profilaktycznej i informacyjnej na rzecz mieszkańców Miasta i Gminy Swarzędz w zakresie problemu uzależnienia i nadużywania alkoholu.
3. Wspomaganie działalności podmiotów służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.

3.5. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W ramach powyższych celów przyjmuje się do realizacji następujące zadania:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą rodzinną,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem, wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego,
6. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
7. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Cel 1. Umożliwienie osobom nadużywającym alkoholu, uzależnionym oraz członkom ich rodzin korzystania z różnorodnych form profesjonalnych działań pomocowych.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

- prowadzenie poradnictwa oraz udzielanie pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych, w tym również dla uzależnionych krzyżowo w ramach Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,
- wspieranie placówek leczenia odwykowego (np. finansowanie dodatkowych programów terapeutycznych oraz ofert dla młodzieży używającej substancji psychoaktywnych),
- promocja usług świadczonych przez leczenie odwykowe,
- udzielanie pomocy w organizacji i funkcjonowaniu grup wsparcia dla osób uzależnionych,
- wspieranie innych przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, np. klubów integracji społecznej,
- dofinansowanie kursów i szkoleń specjalistycznych dla przedstawicieli wybranych zawodów w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów uzależnień.

2. Udzielanie rodzinom, w których wystąpiły problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- podejmowanie działań interwencyjnych, mobilizujących osoby uzależnione od alkoholu do podejmowania leczenia odwykowego,
- kierowanie na badania psychologiczne i psychiatryczne osób, co do których wszczęto postępowanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- prowadzenie poradnictwa oraz pomocy psychologicznej członkom rodzin uzależnionych oraz nadużywających alkoholu i innych środków psychoaktywnych w ramach Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,
- prowadzenie poradnictwa oraz pomocy psychologicznej dla osób doświadczających przemocy domowej ramach Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy w Rodzinie, Zespół Interdyscyplinarny
- zapewnienie dostępu do pomocy prawnej osobom uzależnionym i członkom ich

rodzin, w szczególności w zakresie ochrony przed przemocą w rodzinie,

- udzielanie pomocy w organizacji i funkcjonowaniu grup wsparcia dla osób współuzależnionych, w tym wspieranie programów DDA,
- tworzenie i finansowanie bieżącej działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych, socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin alkoholowych w tym niezbędne remonty i doposażenie,
- wspieranie i konsekwentne wdrażanie procedur interwencji członków GKRPA, pracowników socjalnych, funkcjonariuszy policji w przypadku przemocy domowej (procedura „Niebieska Karta”),
- dofinansowanie szkoleń specjalistycznych w zakresie pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin z problemem uzależnienia,
- organizowanie i dofinansowywanie szkoleń i kursów podnoszących kompetencje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- podnoszenie kompetencji wychowawców świetlic w zakresie pracy z dzieckiem z rodziny alkoholowej.

3. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

- zapewnienie profesjonalnej pomocy w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych poprzez działania pracowników socjalnych i asystentów rodzinnych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Swarzędzu,
- objęcie dożywianiem dzieci i młodzież z rodzin z problemem uzależnień, biorących udział w programach socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy w zakresie doradztwa zawodowego osobom nadużywającym alkoholu i uzależnionym oraz ich rodzinom poprzez działania Gminnego Centrum Informacji, Klubu Integracji Społecznej.

Wskaźniki realizacji celu:

- liczba osób używających środków psychoaktywnych, uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,
- liczba udzielonych porad indywidualnych i grupowych w ramach Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,
- liczba osób korzystających z Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy w Rodzinie,
- liczba udzielonych porad indywidualnych i grupowych w ramach Punktu

Konsultacyjnego ds. Przemocy w Rodzinie,

- liczba osób, co do których prowadzono postępowanie zobowiązujące do leczenia odwykowego,
- liczba osób skierowanych na badania psychologiczne i psychiatryczne, co do których wszczęto postępowanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- liczba interwencji wobec przemocy w rodzinie podjętej w oparciu o procedurę „Niebieska Karta”,
- liczba interwencji wobec przemocy w rodzinie w ramach Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy w Rodzinie,
- liczba osób nadużywających, uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz członków ich rodzin objętych pomocą społeczną,
- liczba dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo-wychowawczych oraz socjoterapeutycznych,
- liczba dzieci i młodzieży objęta dożywianiem,
- lista grup wsparcia dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych,
- liczba osób korzystająca z dofinansowania szkoleń z zakresu pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin oraz w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba wychowawców świetlic korzystających ze szkoleń podnoszących kompetencje pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin z problemem uzależnienia.

Cel 2. Prowadzenie działalności profilaktycznej i informacyjnej na rzecz mieszkańców Miasta i Gminy Swarzędz w zakresie problemu uzależnienia i nadużywania alkoholu.

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- prowadzenie na terenie szkół podstawowych i gimnazjów programów profilaktycznych rozwoju osobowości i działań twórczych dla dzieci i młodzieży,
- prowadzenie działań korekcyjno – wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży

eksperymentujących z środkami psychoaktywnymi,

- tworzenie i finansowanie bieżącej działalności świetlic opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym w tym niezbędne remonty i doposażenie,
- prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych stanowiących element oddziaływań profilaktycznych,
- dofinansowanie letnich wyjazdów o charakterze profilaktycznym będących integralną częścią realizowanych całorocznych programów profilaktycznych,
- wspieranie i inicjowanie różnych form profilaktyki rówieśniczej (programów i przedsięwzięć profilaktycznych realizowanych przez młodzież oraz wspieranie rozwoju i działalności wolontariatu),
- podnoszenie kompetencji nauczycieli, wychowawców i pedagogów w zakresie wdrażania skutecznych strategii profilaktycznych w pracy z dziećmi i młodzieżą,
- propagowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży, w szczególności ze środowisk zagrożonych uzależnieniami oraz organizowanie zdrowych i bezpiecznych form spędzania czasu wolnego,
- wdrażanie programów dotyczących rozwoju umiejętności interpersonalnych oraz rozwoju osobistego nastolatków,
- realizowanie programów edukacyjno – profilaktycznych dla rodziców bazujących na rozwijaniu umiejętności wychowawczych, wspieraniu abstynencji dziecka i kształceniu odpowiednich postaw normatywnych związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych oraz podejmowanie działań edukacyjnych dla rodziców, których dzieci piją i upijają się,
- wdrażanie programów dotyczących poprawy umiejętności wychowawczych i sprawowania kontroli nad dziećmi przez rodziców,
- prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych oraz udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką uzależnień oraz organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla młodzieży,
- edukacja publiczna społeczności lokalnej w zakresie problematyki alkoholowej poprzez tworzenie sieci punktów informacyjnych z danymi o ofercie pomocy dostępnej na terenie miasta i gminy Swarzędz w zakresie problematyki uzależnień,
- prowadzenie stałego, medialnego systemu informowania o działaniach podejmowanych na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych: umieszczanie informacji na stronie internetowej Miasta i Gminy

Swarzędz oraz biuletynie „Prosto z Ratusza” , wydawanie ulotek informacyjnych oraz prowadzenie poradnictwa związanego z problematyka uzależnień, poprzez Internetowy Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ds. Uzależnień i Przemocy,

- organizowanie lokalnych kampanii i innych działań edukacyjnych związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców,
- prowadzenie szkoleń i edukacji z wykorzystaniem materiałów informacyjnych i edukacyjnych dla kandydatów na kierowców w szkołach nauki jazdy,
- prowadzenie badań diagnostycznych w celu identyfikacji zachowań problemowych, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież oraz ewaluacją programów profilaktycznych,
- inicjowanie działań na rzecz systematycznego podejmowania interwencji przez funkcjonariuszy policji oraz straży miejskiej w sytuacjach spożywania alkoholu w miejscach publicznych poprzez wypracowanie bliskiej współpracy służb, w celu wspólnego ustalenia strategii zwiększającej skuteczność egzekucji prawa w zakresie spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych.

2. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów prawa określonych w art. 131 i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz występowania przed sądem o charakterze oskarżyciela publicznego (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 ze zm.).

- lustracja obiektów handlowych pod kątem realizacji zapisów ustawy zabraniającej reklamy i promocji napojów alkoholowych z wyjątkiem piwa w zakresie zawartym w art. 131 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- monitorowanie ilości wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,
- monitorowanie zgodności usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- kontrola obiektów handlu detalicznego i zakładów gastronomicznych w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym lub niepełnoletnim, jak również na kredyt i pod zastaw,
- występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach sądowych związanych z nadużywaniem alkoholu, jak również z nieprzestrzeganiem ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania

alkoholizmowi.

Wskaźniki realizacji celu:

- liczba dzieci i młodzieży korzystających z oferty programów profilaktycznych rozwoju osobowości i działań twórczych,
- liczba dzieci i młodzieży korzystająca z zajęć opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- liczba nauczycieli przeszkolonych w zakresie realizacji programów profilaktycznych,
- liczba dzieci i młodzieży korzystających z letnich wyjazdów o charakterze profilaktycznym,
- lista programów edukacyjno – profilaktycznych dla rodziców,
- liczba odbiorców programów edukacyjno – profilaktycznych dla rodziców,
- ilość przeprowadzonych lokalnych kampanii edukacyjnych oraz społecznych,
- ilość przeprowadzonych lokalnych imprez profilaktycznych dla młodzieży,
- lista szkół oraz innych placówek opiekuńczo-wychowawczych realizujących programy profilaktyczne rozwoju osobowości i działań twórczych),
- ilość przeprowadzonych szkoleń dla kandydatów na kierowców w szkołach nauki jazdy,
- raporty z badań diagnostycznych dotyczących zachowań problemowych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych,
- ilość interwencji podjętych przez policję i straż miejską w związku z naruszeniem prawa w zakresie zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych,
- ilość wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,
- ilość udzielonych pouczeń i nałożonych kar na osoby łamiące zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych przez policję i straż miejską,
- raporty z ewaluacji programów profilaktycznych.

Cel 3. Wspomaganie działalności podmiotów służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.

1. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązaniu problemów alkoholowych.

- wspieranie szkół i placówek oświatowych oraz placówek opiekuńczo-

- wychowawczych w zakresie budowania i realizacji strategii działań profilaktycznych,
- dofinansowanie programu pomocy rodzinom z problemem uzależnień realizowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie realizacji programu pomocy rodzinie z problemem uzależnień,
 - wspieranie działań służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych podejmowanych przez organizacje pozarządowe oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2010 nr 28 poz. 146 ze zm.),
 - współorganizowanie – w zależności od potrzeb – szkoleń, konferencji, seminariów z zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych dla osób zawodowo zajmujących się problematyką rozwiązywania problemów uzależnień,
 - włączenie w realizację zadania instytucji i podmiotów przydatnych w realizacji celów programu, takich jak: policja, sądy, kuratorzy sądowi, Ośrodek Pomocy Społecznej oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Wskaźniki realizacji celu:

- liczba i jakość działań służących rozwiązaniu problemów alkoholowych podejmowanych przez organizacje pozarządowe oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- sprawozdanie finansowe i merytoryczne z wykonania powierzonych zadań przez Ośrodek pomocy Społecznej,
- liczba współorganizowanych szkoleń, konferencji, seminariów w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

4.5. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- inne instytucje realizujące pośrednio zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i współpracujące w ich realizacji

4.6. Źródła finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są środki finansowe budżetu gminy stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

4.7. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Za pracę obejmującą zakres działań wynikający z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie w wysokości 120 zł brutto.
2. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji wypłacane jest na podstawie imiennej listy obecności.
3. Czas i miejsce wypłaty wynagrodzenia zostaną określone w regulaminie Komisji.

4.8. Oczekiwane efekty Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Obniżenie liczby osób ryzykownie pijących napoje alkoholowe w stosunku do ubiegłego roku,
2. Zmniejszenie poziomu nietrzeźwych uczestników ruchu drogowego, obniżenie liczby upijających się osób niepełnoletnich w stosunku do lat ubiegłych,
3. Obniżenie rozmiaru i dolegliwości związanych z przemocą w rodzinie w stosunku do lat ubiegłych,
4. Zwiększenie świadomości mieszkańców dotyczącej szkód spowodowanych przez alkohol,
5. Wzrost liczby osób zobowiązanych do leczenia odwykowego w stosunku do ubiegłego roku,
6. Wzrost poziomu świadomości mieszkańców Miasta i Gminy Swarzędz w zakresie problemu uzależnienia i nadużywania alkoholu,
7. Zmniejszenie udziału wypadków spowodowanych przez nietrzeźwych kierowców w ogólnej liczbie wypadków, oraz spadek liczby wypadków z udziałem nietrzeźwych,

8. Wzrost poziomu skuteczności egzekwowania prawa w zakresie zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych.

4.9. Monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Profilaktyki i

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Główne cele systemu monitoringu i ewaluacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych to doskonalenie systemu informacji monitorowania niezbędnego do prowadzenia skutecznej polityki z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi oraz okresowa ocena stanu zagrożenia problemu alkoholowego na terenie Miasta i Gminy Swarzędz. Monitoring Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013, który ze względu na zakres zadań oraz liczbę podmiotów realizujących jego założenia, jest zadaniem bardzo złożonym, pozwoli ocenić postępy z prowadzonych działań, zweryfikować tempo i kierunek, w którym zmierza program, pozwoli także na bieżącą modyfikację działań umożliwiając dostosowanie programu do zmieniających się warunków. Osiągnięciu powyższych celów służyć będzie wymiana informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę dotyczącą problemów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Swarzędz, gromadzenie i analiza danych na temat problemu alkoholowego oraz prowadzenie działań mających na celu ocenę rodzaju i stopnia zagrożenia uzależnieniem od alkoholu, a także monitorujących skuteczność realizowanych programów profilaktycznych i terapeutycznych. Monitorowanie traktowane jako mechanizm informacji zwrotnej będzie miało za zadanie wspomaganie wdrażania i zarządzania Programem.

Monitoring i kontrola efektywności prowadzone będą poprzez:

1. Pozyskiwanie danych od kluczowych realizatorów na wewnętrznych formularzach sprawozdawczych zgodnie z przyjętym harmonogramem raportowania (nie rzadziej niż raz w roku). Dane zebrane w trakcie procesu monitorowania będą analizowane i wykorzystywane do przygotowywania raportów wewnętrznych zarówno na potrzeby samych realizatorów, w celu redystrybucji informacji, jak i w celu opracowania i prezentacji wymaganych okresowych i rocznych sprawozdań dla wewnętrznych i zewnętrznych podmiotów, w tym dla Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Kontynuowane będą prace nad opracowaniem ujednoczonych druków sprawozdań (kwartalnych, półrocznych, rocznych).
2. Pozyskiwanie niezbędnych informacji (proponując zadania, wskaźniki i budżety) na

kolejny rok od kluczowych realizatorów, które pozwolą na opracowanie GPPiRPA na rok 2014.

3. Zbieranie informacji dla bieżącej oceny wewnętrznej oraz ewaluacji zewnętrznej. Ewaluacji wewnętrzna obejmująca analizę danych, poziomu realizacji wskaźników jak i wyników badań socjologicznych oraz kontynuację rozpoczętego w latach poprzednich procesu opracowywania narzędzi służących do badania efektywności działań w poszczególnych obszarach problemowych.

Aktualnie Program zawiera wskaźniki ilościowe oraz wskaźniki jakościowe dla poszczególnych obszarów aktywności GPPiRPA.

HARMONOGRAM REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2013

cele	zadania do realizacji	realizatorzy/partnerzy działania	wskaźniki realizacji celu
Cel 1. Umożliwienie osobom nadużywającym alkoholu, uzależnionym oraz członkom ich rodzin korzystania z różnorodnych form profesjonalnych działań pomocowych.	1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu. prowadzenie poradnictwa oraz udzielanie pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych, w tym również dla uzależnionych krzyżowo w ramach Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,	Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób używających środków psychoaktywnych, uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, • liczba udzielonych porad indywidualnych i grupowych w ramach Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, • liczba osób korzystających z Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy w Rodzinie, • liczba udzielonych porad indywidualnych i grupowych w ramach Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy w Rodzinie, • liczba osób, co do których prowadzono postępowanie zobowiązujące do leczenia odwykowego,
	wspieranie placówek leczenia odwykowego (np. finansowanie dodatkowych programów terapeutycznych oraz ofert dla młodzieży używającej substancji psychoaktywnych),	Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta i Gminy Swarzędz,	
	promocja usług świadczonych przez leczenie odwykowe,	Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	
	udzielanie pomocy w organizacji i funkcjonowaniu grup wsparcia dla osób uzależnionych,	Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta i Gminy Swarzędz,	
	wspieranie innych przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, np. klubów integracji społecznej,	Ośrodek Pomocy Społecznej,	

cele	zadania do realizacji	realizatorzy/partnerzy działania	wskaźniki realizacji celu
Cel 1 j.w.	dofinansowanie kursów i szkoleń specjalistycznych dla przedstawicieli wybranych zawodów w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów uzależnień.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta i Gminy Swarzędz,	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób skierowanych na badania psychologiczne i psychiatryczne, co do których wszczęto postępowanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, • liczba interwencji wobec przemocy w rodzinie podjętej w oparciu o procedurę „Niebieska Karta”, • liczba interwencji wobec przemocy w rodzinie w ramach Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy w Rodzinie, • liczba osób nadużywających, uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz członków ich rodzin objętych pomocą społeczną, • liczba dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo-wychowawczych oraz socjoterapeutycznych, • liczba dzieci i młodzieży objęta dożywianiem, • lista grup wsparcia dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych, • liczba osób korzystająca z dofinansowania szkoleń z zakresu pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin oraz w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
	2. Udzielanie rodzinom, w których wystąpiły problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. podejmowanie działań interwencyjnych, mobilizujących osoby uzależnione od alkoholu do podejmowania leczenia odwykowego,	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	
	kierowanie na badania psychologiczne i psychiatryczne osób, co do których wszczęto postępowanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	
	prowadzenie poradnictwa oraz pomocy psychologicznej członkom rodzin uzależnionych oraz nadużywających alkoholu i innych środków psychoaktywnych w ramach Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,	Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin	
	prowadzenie poradnictwa oraz pomocy psychologicznej dla osób doświadczających przemocy domowej ramach Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy w Rodzinie,	Punkt Konsultacyjny ds. Przemocy w Rodzinie,	
	zapewnienie dostępu do pomocy prawnej osobom uzależnionym i członkom ich rodzin, w szczególności w zakresie ochrony przed przemocą w rodzinie,	Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	
	udzielanie pomocy w organizacji i funkcjonowaniu grup wsparcia dla osób współuzależnionych, w tym wspieranie programów DDA,	Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta i Gminy Swarzędz	

cele	zadania do realizacji	realizatorzy/partnerzy działania	wskaźniki realizacji celu
Cel 1 j.w.	tworzenie i finansowanie bieżącej działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych, socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych dla dzieci i młodzieży z rodzin alkoholowych w tym niezbędne remonty i wyposażenie,	Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe,	<ul style="list-style-type: none"> liczba wychowawców świetlic korzystających ze szkoleń podnoszących kompetencje pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin z problemem uzależnienia.
	wspieranie i konsekwentne wdrażanie procedur interwencji członków GKRPA, pracowników socjalnych, funkcjonariuszy policji w przypadku przemocy domowej (procedura „Niebieska Karta”),	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, policja,	
	dofinansowanie szkoleń specjalistycznych w zakresie pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin z problemem uzależnienia,	Ośrodek Pomocy Społecznej,	
	tworzenie zespołów interdyscyplinarnych,	Ośrodek Pomocy Społecznej,	
	organizowanie i dofinansowywanie szkoleń i kursów podnoszących kompetencje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,	Ośrodek Pomocy Społecznej,	
	podnoszenie kompetencji wychowawców świetlic w zakresie pracy z dzieckiem z rodziny alkoholowej.	Ośrodek Pomocy Społecznej,	
	3. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego. zapewnienie profesjonalnej pomocy w przewyciężaniu trudnych sytuacji życiowych poprzez działania pracowników socjalnych i asystentów rodzinnych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Swarzędzu,	Ośrodek Pomocy Społecznej,	

cele	zadania do realizacji	realizatorzy/partnerzy działania	wskaźniki realizacji celu
Cel 1 j.w.	objęcie dożywianiem dzieci i młodzież z rodzin z problemem uzależnień, biorących udział w programach socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych,	Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe poprzez świetlice socjoterapeutyczne i opiekuńczo – wychowawcze,	
	zapewnienie profesjonalnej pomocy w zakresie doradztwa zawodowego osobom nadużywającym alkoholu i uzależnionym oraz ich rodzinom poprzez działania Gminnego Centrum Informacji, Klub Integracji Społecznej.	Gminne Centrum Informacji,	
Cel 2. Prowadzenie działalności profilaktycznej i informacyjnej na rzecz mieszkańców Miasta i Gminy Swarzędz w zakresie problemu uzależnienia i nadużywania alkoholu.	1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych. prowadzenie na terenie szkół podstawowych i gimnazjów programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, w szczególności w ramach Klubów Rozwoju Osobowości i Działań Twórczych,	Ośrodek Pomocy Społecznej,	<ul style="list-style-type: none"> • liczba dzieci i młodzieży korzystających z oferty Klubów Rozwoju Osobowości i Działań Twórczych, • liczba dzieci i młodzieży korzystająca z zajęć opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych, • liczba nauczycieli przeszkolonych w zakresie realizacji programów profilaktycznych, • liczba dzieci i młodzieży korzystających z letnich wyjazdów o charakterze profilaktycznym, • lista programów edukacyjno – profilaktycznych dla rodziców, • liczba odbiorców programów edukacyjno – profilaktycznych dla rodziców, • ilość przeprowadzonych lokalnych kampanii edukacyjnych oraz społecznych,
	prowadzenie działań korekcyjno-wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży eksperymentujących z środkami psychoaktywnymi,	Ośrodek Pomocy Społecznej,	
	tworzenie i finansowanie bieżącej działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym w tym remonty i doposażenie,	Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	

cele	zadania do realizacji	realizatorzy/partnerzy działania	wskaźniki realizacji celu
Cel 2. j. w.	prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych stanowiących element oddziaływań profilaktycznych,	placówki oświatowe na terenie gminy, w tym Kluby Rozwoju Osobowości i Działań Twórczych, Ośrodek Pomocy Społecznej, świetlice socjoterapeutyczne i opiekuńczo – wychowawcze, kluby sportowe, organizacje pozarządowe,	<ul style="list-style-type: none"> • ilość przeprowadzonych lokalnych imprez profilaktycznych dla młodzieży, • lista szkół oraz innych placówek opiekuńczo-wychowawczych realizujących programy profilaktyczne (w tym Kluby Rozwoju Osobowości i Działań Twórczych), • ilość przeprowadzonych szkoleń dla kandydatów na kierowców w szkołach nauki jazdy, • raporty z badań diagnostycznych dotyczących zachowań problemowych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, • ilość interwencji podjętych przez policję i straż miejską w związku z naruszeniem prawa w zakresie zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych, • ilość wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, • ilość udzielonych pouczeń i nałożonych kar na osoby łamiące zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych przez policję i straż miejską, • raporty z ewaluacji programów profilaktycznych.
	dofinansowanie letnich i zimowych wyjazdów o charakterze profilaktycznym będących integralną częścią realizowanych całorocznych programów profilaktycznych,	Ośrodek Pomocy Społecznej,	
	wspieranie i inicjowanie różnych form profilaktyki rówieśniczej (programów i przedsięwzięć profilaktycznych realizowanych przez młodzież oraz wspieranie rozwoju i działalności wolontariatu),	Ośrodek Pomocy Społecznej,	
	podnoszenie kompetencji nauczycieli, wychowawców i pedagogów w zakresie wdrażania skutecznych strategii profilaktycznych w pracy z dziećmi i młodzieżą,	Ośrodek Pomocy Społecznej,	
	propagowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży, w szczególności ze środowisk zagrożonych uzależnieniami oraz organizowanie zdrowych i bezpiecznych form spędzania czasu wolnego,	Ośrodek Pomocy Społecznej, wszystkie instytucje, organizacje pozarządowe i osoby fizyczne działające w zakresie profilaktyki uzależnień,	
	wdrażanie programów dotyczących rozwoju umiejętności interpersonalnych oraz rozwoju osobistego nastolatków,	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe,	

cele	zadania do realizacji	realizatorzy/partnerzy działania	wskaźniki realizacji celu
Cel 2. j. w.	realizowanie programów edukacyjno-profilaktycznych dla rodziców bazujących na rozwijaniu umiejętności wychowawczych, wspieraniu abstynencji dziecka i kształceniu odpowiednich postaw normatywnych związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych oraz podejmowanie działań edukacyjnych dla rodziców, których dzieci piją i upijają się,	Ośrodek Pomocy Społecznej,	
	wdrażanie programów dotyczących poprawy umiejętności wychowawczych i sprawowania kontroli nad dziećmi przez rodziców,	Ośrodek Pomocy Społecznej,	
	prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych oraz udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką uzależnień oraz organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla młodzieży,	Ośrodek Pomocy Społecznej, wszystkie instytucje, organizacje pozarządowe i osoby fizyczne działające w zakresie profilaktyki uzależnień,	
	edukacja publiczna społeczności lokalnej w zakresie problematyki alkoholowej poprzez tworzenie sieci punktów informacyjnych z danymi o ofercie pomocy dostępnej na terenie miasta i gminy Swarzędz w zakresie problematyki uzależnień,	Ośrodek Pomocy Społecznej, wszystkie instytucje, organizacje pozarządowe i osoby fizyczne działające w zakresie profilaktyki uzależnień,	
	prowadzenie stałego, medialnego systemu informowania o działaniach podejmowanych na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych: umieszczanie informacji na stronie internetowej Miasta i Gminy Swarzędz oraz biuletynie „Prosto z Ratusza”, wydawanie ulotek informacyjnych oraz prowadzenie poradnictwa związanego z problematyką uzależnień, poprzez Internetowy Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ds. Uzależnień i Przemocy,	Ośrodek Pomocy Społecznej,	

cele	zadania do realizacji	realizatorzy/partnerzy działania	wskaźniki realizacji celu
Cel 2. j. w.	organizowanie lokalnych kampanii i innych działań edukacyjnych związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców,	Ośrodek Pomocy Społecznej,	
	prowadzenie szkoleń i edukacji z wykorzystaniem materiałów informacyjnych i edukacyjnych dla kandydatów na kierowców w szkołach nauki jazdy,	Ośrodek Pomocy Społecznej,	
	prowadzenie badań diagnostycznych w celu identyfikacji zachowań problemowych, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież oraz ewaluacją programów profilaktycznych,	Ośrodek Pomocy Społecznej,	
	inicjowanie działań na rzecz systematycznego podejmowania interwencji przez funkcjonariuszy policji oraz straży miejskiej w sytuacjach spożywania alkoholu w miejscach publicznych poprzez wypracowanie bliskiej współpracy służb, w celu wspólnego ustalenia strategii zwiększającej skuteczność egzekucji prawa w zakresie spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych.	policja, Straż Miejska,	
	2. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów prawa określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz występowania przed sądem o charakterze oskarżyciela publicznego lustracja obiektów handlowych pod kątem realizacji zapisów ustawy zabraniającej reklamy i promocji napojów alkoholowych z wyjątkiem piwa w zakresie zawartym w art. 131 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Straż Miejska,	

	monitorowanie ilości wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	
--	--	--	--

cele	zadania do realizacji	realizatorzy/partnerzy działania	wskaźniki realizacji celu
	monitorowanie zgodności usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	
	kontrola obiektów handlu detalicznego i zakładów gastronomicznych w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym lub niepełnoletnim, jak również na kredyt i pod zastaw,	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Straż Miejska,	
	występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach sądowych związanych z nadużywaniem alkoholu, jak również z nieprzestrzeganiem ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja,	
Cel 3. Wspomaganie działalności podmiotów służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.	1. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązaniu problemów alkoholowych. wspieranie szkół i placówek oświatowych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych w zakresie budowania i realizacji strategii działań profilaktycznych,	Ośrodek Pomocy Społecznej,	<ul style="list-style-type: none"> • liczba i jakość działań służących rozwiązaniu problemów alkoholowych podejmowanych przez organizacje pozarządowe oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, • sprawozdanie finansowe i merytoryczne z wykonania
	dofinansowanie programu pomocy rodzinom z problemem uzależnień realizowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie realizacji programu pomocy rodzinie z problemem uzależnień,	Ośrodek Pomocy Społecznej,	

	wspieranie działań służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych podejmowanych przez organizacje pozarządowe oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,	Urząd Miasta i Gminy Swarzędz, Ośrodek Pomocy Społecznej, wszystkie instytucje, organizacje pozarządowe i osoby fizyczne służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych,	powierzonych zadań przez Ośrodek pomocy Społecznej, <ul style="list-style-type: none"> • liczba współorganizowanych szkoleń, konferencji, seminariów w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.
--	--	--	--

cele	zadania do realizacji	realizatorzy/partnerzy działania	wskaźniki realizacji celu
Cel 3. j.w.	współorganizowanie – w zależności od potrzeb – szkoleń, konferencji, seminariów z zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych dla osób zawodowo zajmujących się problematyką rozwiązywania problemów uzależnień,	Ośrodek Pomocy Społecznej,	
	włączenie w realizację zadania instytucji i podmiotów przydatnych w realizacji celów programu, takich jak: policja, sądy, kuratorzy sądowi, Ośrodek Pomocy Społecznej oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych.	Ośrodek Pomocy Społecznej, wszystkie instytucje i podmioty przydatne w realizacji celów programu,	

**PRELIMINARZ BUDŻETOWY GMINNEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH NA ROK 2013.**

ZADANIE	PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI
1. Profilaktyka i terapia dla rodzin z problemem uzależnień i przemocy w rodzinie (prowadzenie grup wsparcia, pomoc psychologiczna i poradnictwo)	75 000 zł
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	40 000 zł
3. Profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna skierowana do dzieci, młodzieży i dorosłych (udział w kampaniach ogólnopolskich oraz tworzenie lokalnych kampanii profilaktycznych)	40 000 zł
4. Prowadzenie placówek socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych oraz realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych oraz prowadzenie klubu młodzieżowego	331 082 zł.

6. Szkolenia w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnienia oraz przemocy dla różnych grup zawodowych	30 000 zł
7. Sekcja Profilaktyki i Terapii - bieżąca działalność	209 459 zł
8. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji, stowarzyszeń służącej profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych	124 500 zł
RAZEM	850 041 zł